

Світлана Балагула

Я — УКРАЇНКА

Вірші, проза, публіцистика

Харків
«Фоліо»
2018

Книга-одкровення

Нова книжка — це завжди передчуття невідомого та радість відкриття. Але коли думки й емоції автора знаходять відгук у вашому серці і, навіть більше, вступають з ним у резонанс — це щастя. Тремтливі пальці перегортають сторінки, поспішають «прочитати» ЖИТТЯ.

Нова збірка Світлани Балагули «Я – УКРАЇНКА» наповнена світлом і теплом. Напевно, ви прокидалися вранці від лагідного дотику сонячного промінчика до щоки? Від ледь відчутного подиху вітерця, що грається пасмом вашого волосся? Ви відчуваєте тепло й ніжність — і посміхаєтесь, вдихаючи на повні груди новий день. Він може бути різним — у ньому є місце надії та смутку, радощам та ностальгії. Але більше віри та надії.

Світлана живе в Німеччині. Здебільшого емігранти (у цьому слові відчувається присмак металу та чужини) з усіх сил намагаються забути про своє коріння, але тут інше. Дивовижний приклад того, що де б у світі ти не був, відчуваєш ту непомітну але міцну нитку, що пов'язує тебе з Батьківщиною. Більш того, по-справжньому знаходиш її.

Мереживо поезій вдало поєднане з короткими дотепними розповідями про себе й навіть... казками. І все це настільки органічно пасує одне до одного, як дихати й кохати.

Глибоко особисте й щире визнання в Любові.
Книга – одкровення.

*Анна Молчанова,
журналіст, заступник шеф-редактора
сайту OBOZREVATEL.UA*

лист № 1

*Родина, родина – від батька й до сина
Від матері доні добро передам.
Родина, родина – це вся Україна
З глибоким корінням, з високим гіллям.
Вадим Крищенко*

Зима для мене завжди цікава та чарівна. Морозні візерунки на склі, весільні сукні дерев, відбитки янголів на сніжному килимі землі, відблиск сонячних променів від льодових бурульок... Але як приємно після довгої, аж до кінця березня, зими зустрічати весну! З першими зеленими бруньками, пролісками, трохи більш яскравим та теплим сонечком, приємними, кожен раз «новими», планами на літо.

Та зима в Києві була чудова! Починаючи з української школи для моєї донечки і продовжуючи різноманітними творчими заходами. Я також вчилася розмовляти українською, як і моя донька. Так сталося, що у Німеччині мені немає з ким говорити рідною мовою. Коли відчула, що «втрачаю» її, почала писати вірші саме українською. До речі, деякі з них, завдяки групі «Літопис», Марії Петровській та Олегу Марцинківському, вже перетворилися на пісні... А ось коли мене запросили взяти участь у заході до дня народження Ліни Костенко, зрозуміла, що моя розмовна українська недосконала...

Я готувалася. І дуже сильно хвилювалася. Скажу навіть, що після цього мого виступу у мене зник голос на цілий тиждень (коханий був щасливий!). Так, я зім'яла вступну промову, але мене зрозуміли... Тому що атмосфера в залі була просто чарівною! Такі красиві, добрі обличчя... Не було налаштованих

проти російської мови, злих і скривджених... Тільки свято — день народження Ліни Костенко! Друзі, я дуже вам вдячна за сприйняття мене такою, якою я є... І за ідеальну тишу, коли я українською читала вірші — Ліни Костенко та свої. І за розуміння мене... Мого світу... І страху мого... Дякую вам за підтримку! Пишаюся тим, що я — українка. Пишаюся тим, що народилася з Ліною Костенко в одній країні! Пишаюся тим, що в мене є ви.

Я закінчила одну з багатьох російських шкіл столиці УРСР. Українська викладалася, як інші іноземні мови, тому вчитель розмовляв поза уроками російською. Ну як же? Київ — місто, а українська сприймалася як мова селян. Майже всі, хто переїхав із сільської місцевості до малих чи великих міст, намагалися розмовляти «гідною мовою». Майже у всіх з того виходив божевільний суржик. Зате вважали себе міськими, та їхній ніс бачив небо з трохи вищої від земного тяжіння точки. Не буду зараз порівнювати, скільки коштували в ті часи ковбаса і горілка, не буду писати про якість портвейну та профспілкові путівки до літніх дитячих таборів. Та й щодо забезпечення усіх дітей місцями у дитсадках — теж. Моє дитинство було прекрасним завдяки моїм батькам, а розуміння системи лишалося за «залізною завісою». Я знаходила щастя в кожному сонячному промінці та замках із піску. А ще в кислуватому морозиві з вичавленою смородиною. Я й зараз люблю це морозиво. І не тому, що воно смачне і дешеве, а тому, що це смак мого дитинства.

Скажімо так, до мого переїзду на постійне місце проживання до Німеччини та на початку життя в еміграції питання національної ідентифікації для мене не виникало взагалі. Тим більше, що майже всі емігранти з колишнього Союзу були саме

такими, як я. Прикладів чимало... Наведу тільки один: чоловік, мама якого німкеня, а тато — українець, приїхавши з Казахстану до Німеччини, не знав жодної мови, крім російської. Не знав традицій та історії Казахстану, але й досі вважає центром світу — Москву, а себе — «русским». Це типовий випадок. Не розумію, наскільки потрібно бути не зацікавленим, адже зараз є різноманітні джерела інформації, щоб не спробувати зрозуміти, чому етнічних німців, українців та представників деяких інших народів СРСР переселяли в казахстанську глибинку. Чому їм не важливо, що багато їхніх родичів загинули на цьому нелегкому шляху до нової домівки? Чому навчання у школах було російською мовою, а традиції казахів прогналися під «великими» святами Москви?

Минав час, і я зрозуміла, що мені не просто важливо знати, хто я. Більш важливо — передати це знання дітям. Еміграція — річ дуже непроста. Потрапляючи до іншого світу з незнайомим менталітетом і чужою мовою, хапаєшся за соломинку. Коли ти прагнеш відчувати, що відбувається навкруги, а твоя дитина приходить додому після уроків у першому класі з претензією, що ми не корінні німці, ти не впадаєш у розпач. Навпаки — докладаєш більше зусиль, аби дитина усвідомила та поважала свою національність. Хочу сказати, що ми в цьому досягли успіху! І українська мова зіграла в цьому не останню роль. Не можу зрозуміти батьків, які налаштовані проти українізації України. Згодна, вивчити практично з «нуля» в дорослому віці мову не просто. Але хіба ви не плануєте майбутнє своїх діточок у цій країні? Чи вважаєте, що для них також краще те, що простіше вам? Будь ласка. Так, нав'язане силою завжди викликає зворотну реакцію. Занадто довго Україні нав'язувалися правила гри, тому й відродитися зараз досить складно.